No. 2920 Donderdag 3 Febr. 1938 55ste Jaargang

AMIGOE DI CURAÇAO

Dit blad verschijnt elke Woensdag en Zaterdag
Abonnementsprijs voor het gebiedsdeel
fl. 2.— per kwartaal bij vooruitbetaling.

Redactie: St. Elisabeth's Gasthuis Tel. 292
Administratie: St. Thomas-college Tel. 550
Uitgever: W. J. A. Donders.
Drukkerij van het Vicariaat.

Voor het Buitenland fl. 10.— per jaar
Afzonderlijke nummers fl. 0,10



Ons Nationaal Koningschap bevestigd.

Zo hebben we dan weer een stamdraagster in ons Koningshuis: een prinses.

In bange zorgen voor het verloren gaan van ons kostbaar nationaal bezit, waarvan de grote waarde, ons juist bewuster scheen te worden, naarmate het gevaar van verlies dreigde, zag het Nederlandse volk reeds jaren verlangend en smachtend uit naar de dag, die ons nationaal koningschap opnieuw zou bevestigen.

Wij hebben iets van die bange zorgen gekend in de jaren die verliepen tussen 1901 en 1909. Hoe hoog laaide toen eindelijk op die 30 April de nationale vreugde op, toen wij daar stonden bij de wieg van onze dierbare Prinses, omdat wij daarin toen zagen de bevestiging weer voor lange tijd van ons geliefd nationaal Koningshuis.

Na de zware slagen van diepe rouw, toen we de beide vereenzaamde koningsvrouwen zagen voortschrijden, hebben wij opnieuw dat gevoel van een nationale depressie doorgemaakt als in de dagen voor April 1909.

Albert Verwey, wiens gedicht op het huwelijk van Prinses Juliana in de tuin van zoveel meer en minder geslaagde gelegenheidspoëzie, een gunstige uitzondering maakte en weldadig aandeed als een stil en schoon park in een wild bloeiend plantsoen, heeft o.i. zo juist deze nationale stemming getekend, toen hij de volgende stoffen dichtte:

Want boog de tak of brak, de stam bleef één,
Bleef onze, en in zijn loof zijn nu alleen
Twee vrouwen: de ene jong en de andere ouder.
De Moeder deze, en leunende aan haar schouder
Dit Kind, ik noemde 't al het Kind van 't Land.
Nieuw is alleen dat ze de rechte hand
Een Prins reikt en ons zegt: ik heb gekozen.
Verbaast het u dat na zo lange pozen
Van druk en rouw als hof en land beving
Nu toch de kring zich sloot, de grote kring,
En overal dit bericht werd uitgedragen,
En allen gaarne hoorden, gaarne zagen
Hoe het Geluk weer intrad, en de Staat
Een nieuw bloeitijd wacht en tegengaat.
En 't Kind van 't Land. Want nu zeg ik de woorden
Die mijn gedachten al zo vaak bekoorden
Als ik haar gaan zag, jong en onbewust,
De wereld in, niet wetend hoe ontrust
De Moeder was, hoe andren die als borgen
Haar heil bewaakten, nooit haar zonder zorgen
Zagen bewegen, — 't is in dit verband
Dat ik dit woord herhaal: het Kind van 't Land.

Zo was het inderdaad; maar in deze nieuwe prinses hebben we een nieuw kind van 't Land en daarmee opnieuw ons dierbaar nationaal Koningschap bevestigd en daarom dankend aan God, voor deze weldaad aan ons land en volk geschonken, is er van Noord tot Zuid en in Oost en West een feest en weeldestemming onder ons volk en staren we in het blijde gelaat van een volksmenigte, waarin we oprechte vreugde lezen met deze nationale hoogtij-dag.

Wanneer wij dit constateren dan heeft dit noch met byzantisme, noch met een valse romantiek iets gemeen. Neen wie het koningschap oprecht lief heeft, zo zeide de onvergetelijke Struycken reeds in zijn magistrale rede over ons koningschap, gehouden voor zijn studenten op 4 Mei 1909, bij de geboorte van Prinses Juliana, hij kent het en waardeert het in zijn werkelijkheid. Noch in bespiegelende vorm, noch als kunstmiddel, om de eerbied voor het gezag in de grote menigte te handhaven, noch uit een laf byzantisme, noch uit een misplaatste loyaliteit, stelt hij het hoger, dan het is. En vooral ons nationaal koningschap eist geen deugden die het niet kent. En nog veel minder vraagt het een heiligheid, die er aan, als aan alle mensenwerk, vreemd moet blijven. Bovendien wij nuchtere Nederlanders gruwen nergens méér van dan van holle rethoriek en van symbolische beschouwingen, die tot ons verstand niets zeggen.

Ons koningschap, dat is een stuk van ons nationaal volksleven, dat is een stuk Nederlandse realiteit, vastgeankerd in de geschiedenis van ons volk, dat is een stuk van ons nationaal eigene. Wij hebben als volk en als natie een geschiedenis en in dat verleden zijn wij met het Oranjehuis één. Dat samenleven bracht alles wat innige liefde tussen mensen brengen kan, liefde en toewijding, maar ook verguizing en afkeer, het bracht offers en lijden, zelfzucht en onverschilligheid, maar het bracht ook samenwerking en eendracht. Ons volk heeft Oranje, maar Oranje ook ons volk veel te danken. Eén zijn wij geweest meer dan drie honderd jaar en gedurende al die eeuwen, was het belang van ons volk, het levensideaal der Oranjes. Deze innige historisch gegroeide band tussen dynastie en volk, is, zoals we reeds zeiden een deel van ons volksbestaan geworden. Daarom wanneer er thans vreugde is, omdat dit nationaal koningschap opnieuw voor ons volk bevestigd is, dan is dit nog niet alleen, omdat we in de toekomst deze dynastie niet zullen missen, maar omdat wij ons eigen ikheid, het levenselement niet zullen gaan verliezen.

Vandaar dan ook, dat de republikeinse gedachte bij ons volk nooit enig wortel kon schieten. Hoe zou ooit ons volk, de erfelijke monarch uit deze nationale dynastie kunnen prijsgeven voor het surrogaat van den gekozen president?

De man in en door het partijleven omhoog geklommen, wiens leven bestond in het zich wijden aan bepaalde partijbelangen en het doorzetten van een partijinzicht, die met betrekking tot het buitenland geen andere invloed heeft, dan die welke uit de ceremoniën voortvloeien. En die zou men hoger stellen, dan de afstammeling uit een Huis, dat door banden van zovele eeuwen is verknocht aan ons volk, aan wien door een ieder vanzelf een enige en hoge plaats gegeven wordt in het volk, die slechts banden kent met het volk als geheel, die naar buiten, alleen reeds door zijn persoon eerbied doet geven, die zijn gehele leven wijdt aan de verheven en opofferende taak en die alles steeds beziende uit het ene centrale punt, een ervaring krijgt als geen ander.

Maar hebben al deze hoge eigenschappen in de moderne constitutionele monarchie nog wel waarde?

Alleen bij een oppervlakkige beoordeling van de constitutionele monarchie is er voor deze vraag plaats. De machtstrijd tussen koning en vertegenwoordiging is in ons land volstreden en de Koning die zich zou plaatsen tegenover de volkswil, zou zijn taak ten onzent slecht verstaan. Maar dit wil allerminst zeggen, dat de Koning, de slaafse dienaar is van het parlement. De drijvende kracht in het staatsleven moge ten onzent bij het volk zelf berusten, in dit beeld rijst de koninklijke macht voor ons op, om de volkswil, zelf tot rechtsbeginsel geworden, van zijn verheven standpunt te helpen verwezenlijken en er de juiste vorm en inhoud aan te geven. De Koning, niet de volgeling, de onderdaan van zijn volk, maar als het levensdeel van het volk, mede geroepen het volk tot bewustzijn en eigen overtuiging te brengen.

Bovendien van hoe grote betekenis is het koningschap in de moderne constitutionele Staat, als het voortdurend toezicht over alle regeringshandelingen? Staande boven de partijen, van allen onafhankelijk, is de koning, zoals Struycken het zeide, het geweten der partijregering, ter verzekering van een eerlijk democratisch bewind.

Zo, in deze hoge betekenis heeft het Koningschap in de constitutionele monarchie ten onzent, zijn taak begrepen en opgevat en zo is het in deze tijd van niet minder waardevolle betekenis geworden, dan vroeger bij een meer absolute macht. En daarom moet ons volk. tot op de dag van heden worden benijd dat het een historisch koningschap bezit dat zo zijn roeping aanvaardt.

Dit waardevolle koningschap, dit kostbare nationale bezit, dat ons volk inderdaad niet genoeg waarderen en prijzen kan, heeft in deze geboorte, opnieuw een belangrijke mogelijkheid, voor een duurzame bevestiging gevonden. Is het dan wonder, dat uit heel ons volk een bede tot God opstijgt van dankbaarheid voor deze gunst aan ons volk bewezen, maar ook een bede, opdat Hij dit Kind moge zegenen voor ons vorstelijk gezin, voor onze dynastie, maar ook en niet het minst voor ons volk, dat geen grotere nationale ramp zou kunnen treffen, dan het verlies van het oude Oranjehuis.

Meer dan eens heeft in de laatste halve eeuw, dit gevaar als een sombere schaduw ons volk bedreigd. Maar telkens brak de Oranjezon weer door en rees een nieuwe loot aan de oude stam.

Moge deze oude stam blijven bloeien en groeien tot waarachtig geluk van heel ons Volk.

Katholicisme of Nazi-Staatsverering in het Derde Rijk.

Een van beiden zal zijn tegenstander vernietigen.

door Hilaire Belloc.

Een zaak van het grootste belang voor onze beschaving, en een aangelegenheid van leven of dood voor het Duitse volk, is de toekomst van de Katholieke Kerk in het zogenaamde Derde Rijk, onder het zogenaamde Nationaal-Socialisme.

Zij, die nu met despotische macht in Duitsland aan de regering zijn, zijn ervan overtuigd, dat wat zij „Christen" noemen (een vage term, maar wij allen weten, wat daarmee bedoeld wordt) zo snel uit de Europese geest aan het verdwijnen is, en vooral uit de Duitse geest, dat de overblijfselen ervan nog slechts een kleine hindernis zijn om het doel te bereiken, dat zij op het oog hebben n.l. de vereniging van alle Duitsers in een grote Staat.

Zij hebben een godsdienst, omdat de mensen nu eenmaal niet kunnen leven zonder iets te vereren. Die godsdienst is de verering van het Germaanse ras als het hoogste hier op aarde.

Voor alles willen zij allen, die door taal en traditie in de mogelijkheid verkeren lid van een dergelijke staat te worden, in één lichaam versmelten.

Daarna willen zij alles onder de macht van de Staat brengen. Zij beogen geen veroveringsoorlogen, maar de suprematie van die ideëele Duitse Staat, beschouwen zij als een uitgemaakte zaak.

Wat hun in de weg staat is de splijtzwam tussen de verschillende Germaanse volkeren, tussen hen, die tot de Katholieke cutuur behoorden, en hen die tot de anti-Katholieke cultuur behoorden. Die splijtzwam komt in bijna iedere moderne natie voor, en overal belemmert zij de algemene eenheid der samenleving.

Maar in Duitsland is zij nadeliger geweest dan elders. De godsdienstoorlogen kwamen laat voor Duitsland; zij begonnen eerst, toen een dergelijke strijd in Frankrijk reeds voorbij was, en toen zij uitbraken, was de strijd ontstellend. De Dertigjarige Oorlog halveerde de Duitse bevolking, vernietigde de rijkdom van Duitsland en werd met zulk een gruwel gevoerd, dat het morele effect daarvan op de Duitse gemeenschap bijna dodelijk was. Tweehonderd jaar later was de zaak nog niet geheel beslist. De Duitsers waren verdeeld in twee kampen, de Katholieken en de anti-Katholieken. Aan het hoofd van de eersten stond het huis Habsburg en sommige prinsen en staten, vooral Beieren.

Het anti-Katholieke kamp dat langzamerhand verscheen, werd geleid door Pruisen.

Bij het ontwaken van het nieuwe Duitse Rijk was men zeer bezorgd om iedere godsdienstige splijtzwam te verhinderen. De verschillende streken kregen grote plaatselijke vrijheden. Beieren, de grootste staat van het Rijk na Pruisen was geheel Katholiek. Een kleine twist, die zeer belangrijk scheen, tussen Bismarck, de schepper van het nieuwe Rijk, en de Katholieke Hierarchie werd spoedig bijgelegd ten gunste van den laatste.

Het belangrijkste van alles, de opvoeding, was verdeeld tussen Katholieken en protestanten, en het Katholieke onderwijs werd officieel geduld.

Hier was een scherpe tegenstelling met het naburige Frankrijk, waar de Vrijmetselarij en anticlericale organisaties op de lagere scholen controle begonnen uit te oefenen.

Een uiteindelijk evenwicht scheen bereikt te zijn. Katholiek Oostenrijk was vernederd, maar werd nog beschouwd als een afgescheiden grote macht, waarvan de leiding in handen was van Duitssprekende mensen.

Toen kwam de wereldoorlog, die ook hierin grote veranderingen bracht.

Berlijn werd meester van het gehele rijk. Oostenrijk werd geruineerd, en (wat op de duur nog belangrijker bleek te zijn dan welke politieke verandering ook) iets als een nieuwe godsdienst drong door in het Duitse volk.

Als die nieuwe godsdienst succes heeft, dan zal het Duitse Katholicisme misschien niet verdwijnen, maar het zal veel zwakker worden dan in het verleden.

Men kan zeggen dat deze nieuwe godsdienst noch Katholiek, noch protestant is, *maar eerder heidens. Zij is voor een groot gedeelte afkomstig van de Protestantse ontwikkeling van Duitsland. Het* oude protestantisme lag bijna op sterven, voordat de nieuwe godsdienst (die Nationaal-Socialisme wordt genoemd) plotseling verscheen.

Men leest in de pers wel veel over de tegenstand door sommige protestantse geestelijken. Maar daar ligt de beslissing niet. De beslissing ligt tussen de nieuwe godsdienst en wat er van de oude Katholieke minderheid is overgebleven; want deze laatste is het, die een onregelmatigheid en een hinderpaal is in de nieuwe staat.

De nieuwe Duitse Staat, die door haar millioenen toegewijde aanhangers het Derde Rijk wordt genoemd, is gebaseerd op de zelfverering, die nooit sterker is dan bij naties, die strijden om na een nederlaag weer op te staan.

Absolute eenheid onder de onbestrijdbare controle van een almachtige Centrale Regering is de lyrische inspiratie van het gehele volk. Tussen de toegewijden en hun afgod staat niets gewichtigers dan de veel oudere en meer universele geest der Katholieke Kerk.

Het is onmogelijk een compromis te vinden tussen deze twee philosophieën.

Vaderlandslievende mensen proberen wel een compromis te vinden tussen plaatselijk patriotisme en de Universele Kerk, maar vooral moet die poging op de duur mislukken. Of de overblijvende Katholieke traditie in het Derde Rijk zal zwakker worden, of zij zal door haar weerstand tegen de Nazi-ideeën de voltooiing verhinderen van wat de nazigeest zo hartstochtelijk verlangt.

Hier is het contrast tussen de totale Duitse staats-controle, en de cosmopolitische Katholieke Kerk zo groot, dat iedere verzoening onmogelijk is.

Een van deze beide machten zal zijn tegenstander vernietigen, of door geweld, of door het geleidelijk aan ondermijnende effect van een onverzoenlijke minderheid.

Degenen, die de leiding van het nieuwe Duitsland in handen hebben, zijn ervan overtuigd, dat de oude leerstellingen, die de Kerk zo diep in de geest van onze beschaving geprent heert, nu niets meer zijn dan vage herinneringen, die spoedig uit zichzelf kunnen verdwijnen, zoals tenslotte ook de Griekse en Romeinse goden verdwenen zijn.

De Menswording, en al wat daarop gebaseerd is; de Christelijke zedeleer; de beoordeling van 's-mensen leven volgens een bovennatuurlijke maatstaf, de Christelijke geest: dat alles in volgens hun meening zo verbleekt in de moderne geest en vooral in de Duitse geest, dat het nu als dood hout kan weggeworpen worden.

Zij menen, dat de Christelijke zedeleer alle levenskracht verloren heeft.

Zo is ongetwijfeld de inerlijke houding van degenen, die het Nationaal-Socialisme naar een compleet succes willen leiden. Zo beschouwen zij de wereld, en zij beschouwen de toestand zo, dat zij de Katholieke organisatie openlijk aanvallen als de laatste overblijvende hinderpaal voor hun overwinning.

Als de Katholieke Kerk in Duitsland de strijd overleeft, dan zal de snel groeiende geestelijke eenheid van het nieuwe Rijk en zijn nieuw-heidendom ineen storten.

De strijd tussen het oude en het nieuwe zal noodzakelijkerwijze afhangen van de opvoeding der jeugd, en sommigen zeggen, dat op dit gebied, de strijd reeds verloren is.

ALGEMEEN POLITIEK OVERZICHT

Ook in de buitenlandse politiek heeft de geboorte van prinses Beatrice der Nederlanden de aandacht getrokken en in de wereldpers een ruime vermelding gevonden. Van de verschillende staatshoofden welke gelukstelegrammen gezonden hebben, worden genoemd het Britse koningspaar. Adolf Hitler en de ex-keizer en vanzelfsprekend hebben de Nederlandse kolonies in Londen, Wenen, Brussel en Berlijn niet nagelaten de heugelijke gebeurtenis op plechtige wijze te herdenken.

De blijde gebeurtenis in Nederland zal wel niet de oorzaak zijn, geweest dat er in de wereldpers betrekkelijk weinig aandacht is geschonken aan de rede van Hitler welke Zondag op de vijfde verjaardag van het Nationaal socialisme is gehouden. Daarvoor was speciaal de Rijksdag weer eens bijeengeroepen; de rede ging dan ook meer over de binnenlandse politiek als de buitenlandse.

De honderdste raadszitting van de Volkenbond heeft nog niet tot die debacle geleid welke ervan verwacht was. Een Amerikaans persbureau had n.l. gedacht dat het tevens het einde van de bond zijn zou. Zover is het echter niet gekomen. Besluiten zijn er wel niet genomen en de oplossing van het vraagstuk of er hervormingen plaats zouden hebben in de sancties is uitgesteld tot September.

We vernemen verder nog dat de Volkenbond ook het volgend jaar op de Amerikaanse wereldtentoonstelling zal gaan exposeren. Dit lijkt ons voor het prestige van de Bond wel allermins gewenst.

Japan kan intussen zijn gang gaan en zal in de komende acht maanden dan met China wel heel wat opgeschoten zijn. wanneer het tenminste de vrede in eigen land bewaren kan. Daar schijnt momenteel nog wel iets aan te haperen, want zelfs aan de buitenwereld is uitgelekt dat het tussen militairen en de regering nu niet zo heel erg botert. Vermoedelijk is dit ook de oorzaak dat er in de laatste dagen weinig nieuws van het front te vermelden valt.

Wellicht zijn er ook nog andere redenen.

De vlootuitbreiding van Amerika is n.l. helemaal niet naar de zin van Japan en men heeft daar zelfs hele scherpe kritiek op uitgeoefend. Zelfs heeft Japan gedreigd zijn vloot nu ook willekeurig te zullen uitbreiden, maar Engeland en Frankrijk hebben samen een nota gestuurd aan Japan dat zich indertijd door een overeenkomst heeft gebonden aan genoemde landen, en gevraagd of Japan werkelijk zulke plannen heeft. Zo ja dan zullen ook Franrijk en Engeland zich vrijheid van handelen veroorloven.

Bovendien hebben deze landen ook nog een onderling afspraakje gemaakt om aan China een krediet te verlenen, natuurlijk voor het aankopen van oorlogsmateriaal en hebben daartoe zelfs de medewerking van Rusland verzocht.

Het kan er aldus wel eens raar voor Japan gaan uitzien.

In Spanje hebben de roden bezoek gekregen van enkele Belgische broeders o.a. van der Velde. Ze zijn met grote eer ontvangen en we hopen het voor de gasten dat zij het er goed mogen afbrengen en geen last zullen hebben van de bommen, waarmee weer Barcelona in de laatste dagen bestookt wordt. Van 't oorlogsfront is weinig nieuws. Van meer van belang is dat Franco dezer dagen zijn technische commissie naar huis gestuurd heeft en thans een officiele regering zal vormen met Ministers.

De non-interventiecommissie, waar we alheel weinig meer van horen, zal dezer dagen nog weer eens werk krijgen, nu er weer een Engels schip de Endemion door een onbekende onderzeeer in de buurt van Carthagena is getorpedeerd. Daarbij zijn omgekomen de kapitein, zijn vrouw en een Zweeds controleur van de non-interventiecommissie. Na het vernemen hiervan zijn aanstonds 4 Britse jagers uit Gibraltar vertrokken. Deze schepen zullen wel met een dag of drie weer terug zijn, voor de manoeuvres die deze week bij Gibraltar worden gehouden.

In de buitenlandse pers lopen geruchten, dat deze onderzeeer een Italiaanse zijn zou, wat natuurlijk door Italië wordt ontkend.

Tot slot willen we nog melding maken van het rapport wat dezer dagen is gereed gekomen van de commissie die een onderzoek hebben moeten instellen naar de onlusten die het vorige jaar hebben plaats gehad op Trinidad. In dit rapport worden de vorige Gouverneur en de gouvernementssecretaris in gebreke gesteld en medegedeld dat de oorzaak dezer opstanden gezocht worden in de duurdere levensstandaard. Het bestuur van het eiland zou niet voldoende maatregelen hebben genomen om deze oorzaak van ontevredenheid te voorkomen.



Iets over de stamboom van de Nieuwe Prinses.

Indertijd heeft de gep. luitenant-generaal de Bas een stamboom samengesteld voor het jubileum-boek bij het regeringsjubileum van H. M. de Koningin. Deze stamboom gaat terug tot het jaar 639 na Christus, terwijl tot dusver niet verder bekend was dan tot 1255. Bedoelde stamboom toont aan, dat het Oranjehuis van Nederlandse afkomst is en voortkwam uit de gravengeslachten van Gelre en Zutphen.

Reeds vijf eeuwen alvorens graven van Zutphen en van Lourenburg hunne titels wisselden met die van Nassau, gold hun eerste uit oorkonde bekende vóórganger, graaf Béro, als één der meest invloedrijke ambtenaren ten hove van den Merovingischen koning Dagobert I (633).

Omtrent het steeds toenemende aanzien der vóórgangers van de graven van Nassau, daarna van die graven, achteréénvolgens vorsten, koningen en keizers, getuigde op het einde van de zeventiende eeuw Philips Jacob Spener, grondlegger van de wetenschappelijke heraldiek „De Nasau'ers staan in roem en in ouderdom bij geen enkel vorstelijk geslacht ten achteren; zij overtreffen verreweg de meeste overige."

Johan Martin Kremer, geheimraad van Nassau—Saarbrücken, de meest bekwame, alleszins betrouwbare genealoog van de achttiende eeuw, heeft de herkomst en de geschiedenis der vóórgangers en van de eerste graven van Nassau tot de stichting van de Walramse en de Ottosche tak van het Huis van Nassau in 1255, uit de oudste, meestal kerkelijke en de geschiedenis der vóórgangers en kronieken beschreven. We enige jaren geleden overleden hoogst bekwame oud-directeur van 't gro:thertogelijke Huis- en Staatsarchief te Darmstadt, dr. Gustav vrijheer Schenk zu Schweinsberg (1842-1922) vulde bij onverdroten onderzoek der Hessische archieven, leemten aan in Kremer's arbeid, vond volkomen bevestiging betreffende door deze geopperde onderstellingen ten aanzien der Nassau-vóórgangers — ten slotte mét de voor Nederland verrassende uitkomst, dat de Stammoeder der graven van Nassau te Zutphen voor 't eerst moedervreugde heeft gesmaakt — dat Neêrlands Koningshuis op Nederlandse bodem is geboren.

Daarmee is alle twijfel van Duitse genealogen — ook de onze, ná een bezoek van Weelburg, Wiesbaden, Dusseldorff en bij studie der Nederlandse archieven — aangaande de onzinnige Dudo's en Drutwein's van Arnoldi e.a. voor goed opgeheven.

De ontdekkingen van vrijheer Schenk zu Schweinsberg worden geenszins door de hem onbekende archieven van Zutphen Arnhem en andere Nederlandse bescheiden weêrsproken.

Bovendien is ons Koningshuis het alleroudste der regerende vorstelijke geslachten. Ouder dan de herhaalde vervangen Grimaldis in Monaco; ouder dan de tak der vroegere Bourbons in Spanje; ongestoord, na vroeger het verdwijnen van zeven keizerlijke- en koninklijke dynastieën in Frankrijk, van zeven vorstenhuizen in Groot-Brittannië, van de souvereinen in Midden- en Oost-Euroa. Ouder dan de oudste regerings-geslachten in de koloniën. De regeringstoestanden in het keizerrijk Japan, in overig Azië en in Afrika vallen niet met die in ons werelddeel te vergelijken.

De zoon van voormelden graaf Bero — held of koning in het dieren-epos — namelijk de eerstbekende Otto, was majoor domus, d.i. grootmeester bij Dagobert's opvolger Sigebert (633—656 in Austrasië beleend met gewesten, „gou-Frankische Rijk, waartoe ook ons land „Frisia" en de tegenwoordige Pruisische provincie Nassau behoorden. De opdracht dier grootmeesters of hofmeiers betrof mede de aanvoering der vazallen op het oorlogsveld; Otto sneuvelde ten jare 642 in de strijd tegen keizer Clotarius II.

De kleinzoon en de achterkleinzonen van den eersten Otto werden door de Frankische keizers en de koningen van Austrisië beleend met gewesten „gouwen" Heribert, zoon van Otto VII was een tijdgenoot en vriend van Wichardus van Gelre, grondbezitter in de IJsselgouw met het gehucht Suttfine (Zuidveen); thans Zutphen. Heribert had vier zonen. Omtrent den oudsten, Adalbert, is niets bijzonders bekend; de tweede Gerlach omhelsde de geestelijke stand. De derde heette Otto, bijgenaamd van Hammerstein, naar zijn kasteel op de rechter Rijn-oever nabij Andernach beneden Coblenz; hij werd na overlijden van zijn vader beleend met de Wester-gouw Nassau, later ook met de Boven IJsselgouw.

De vierde zoon van Heribert was graaf van Rheineck; op de linker Rijn-oever tegenover Hammerstein.

Otto van Hammerstein, aan wien de Mecklenburgse schrijver Adolf von Wilbrandt in 1870 een voortreffelijk geschreven treurspel heeft gewijd, mag als krijgsheld tijdens keizer Hendrik II en door zijn bezielend streven naar liefde en huwelijkstrouw, een sympathieke, alleszins waardige vóórganger der graven van Nassau heten.

Na terugkeer van zijn laatste veldtocht in Italië, onder de bevelen van Hendrik's latere opvolger Koenraad II „de Saliër", tegen opstandelingen van den keizer, zocht Otto op Hammerstein rust bij zijn hartstochtelijke beminde echtgenote Irmengard, zijn volle nicht, een dochter van Godfried van Verdun. Doch de te dier tijde zo machtige geestelijkheid noemde dit huwelijk bloedschande en wist den aartsbisschop van Mainz te overtuigen om de verbintenis nietig te verklaren.

Vuige hebzucht van Otto's zuster, een vriendin der keizerin, azende op de erfenis van haar broeder, speelde daarbij een voorname rol. Krachtig verzet van Otto, aanvankelijk door list, vervolgens met de wapenen, leidde tot het beleg van het kasteel. Hammerstein door keizer Hendrik II. Op de steile rotsen van Andernach door uithongering tot de overgave gedwongen en van al zijn waardigheden in Nassau ontzet, moest Otto met vrouw en kinderen — dochter Irmentrud en zijn daarna spoedig overleden zoon Udo — wijken naar Friesland, waar hij eveneens goederen bezat, vervolgens naar Suttfine (Zutphen), hem door Wichardus, de vriend zijns vaders, bekend. Aldaar stierf Otto in 1036, door Paus Benedictus VIII tegenover Mainz in het gelijk gesteld, in de armen van zijn zo innige geliefde vrouw.

De Gelderse genealogen baron Van Spaen en mr. Tadama erkenden mede Otto van Hammerstein als graaf van Zutphen en vermeldden zijn dochter Irmentrud. Niet alleen haar bestaan, maar bovendien de hoogst belangrijke rol, welke haar als gravin van Zutphen in de geschiedenis van het Huis van Nassau toekomt, is onweerlegbaar door Vrijheer Schenk zu Schweinsberg uit de Hessische archieven aangetoond!

Ongeveer gelijktijdig toch met Otto van Hammerstein had zijn jongste broeder, graaf van Rhineck zich te Zutphen gevestigd. Diens zoon Rupert (Robert) trouwde in 1059 met zijne nicht, Otto's dochter Irmentrud. Uit dit huwelijk sproten drie kinderen: Rupert II, in 1060 geboren te Zutphen, Irmengard, gestorven als geestelijke Zuster en Herman, in 1082 abt van St. Pantaleon te Keulen: allen voerden de grafelijke titel van Zutphen. Rupert II huwde eveneens een gravin, Adelheid van Zutphen.

Intussen was zijn vader naar Nassau teruggekeerd en had op de rechter Lahnoever Loerenburg beschouwd — 't stamslot van het Huis van Nassau, niet, als tot heden vrij algemeen aangenomen, het slot Nossawa of Nassau, vermoedelijk gebouwd door Rupert II. Diens zonen, Rupert III en Hendrik, voegden bij de grafelijke titel van Zutphen die van Lourenburg. Hendrik's kleinzonen Hendrik en Walram schreven zich het eerst — als reeds opgemerkt — graaf van Nassau (1159). Laatstgenoemde erfde in 1195 alle Nassau'se landen; zijne kleinzonen stichtten in 1255 bij verdeling der erfenis van hun vader Hendrik „de Rijke" de beide takken van het Huis van Nassau.

Sinds dien tijd loopt de geschiedenis van het vorstelijke Huis in twee hoofdstromen, enkele malen door kleine nevenstromen gestremd, naar het heden. De oudste tak leeft voort in de Groothertogin van Luxemburg, de jongste in de Nederlandse Koningsfamilie.

Wij laten hier ten slotte de titels volgen, welke ons vorstenhuis het recht heeft te voeren:

Koningin der Nederlanden; Prinses van Oranje Nassau; Gravin van Katzenelnbogen, Vianden, Dietz-Spiegelberg, Buren, Leerdam en Culemborg; Markgravin van Veere en Vlissingen; Vrouwe van Baronesse van Breda, Beilstein, de Stad Grave en de landen van Cuyk, Liesvelt, Diest, Herstal, Cranendonck, Warneton, Noseray, St. Vijt, Dachsburg, Polanen, Willemstad, Niervaart, Steenbergen, IJselstein, Bredevoort, St. Maartensdijk, Geertruidenberg, Turnhout, Zevenbergen, de Hooge en Lagezwaluwen en Naaldwijk. Onafhankelijke Vrouwe van Ameland, Erf-burggravin van Antwerpen en Besançon, Vrouwe van Montfort (L.) en Middelaar. Bovendien is H. M. Groot-Meesteres van alle Nederlandse ridderorden. Men ziet dus, dat, wanneer al deze titels op een visitiekaartje zouden moeten vermeld worden, dit nogal een ruime afmeting zou vereisen. Als laatste spruit van de Ottose tak der Nassau's erfde zij de titels van hare voorvaderen, en in vele voornoemde plaatsen vindt men nog oorkonden, geschenken en gedachtenissen van het geslacht der Nassau's.

Een Prinses geboren.

Er werd dezer dagen al verteld dat het protocol eiste, dat de geboorte van een koningskind zo lang op zich moet laten wachten. „Grote mensen immers laten lang op zich wachten." We hebben op Prinses Juliana lang gewacht en het nieuwe koningskind deed voor haar moeder daarin niet onder.

Zondag gaf de Phohi nog een aardige reportage van dat „wachten" in de bureaux van de K.R.O. op de blijde mededeling.

Maar Zondagavond in de nacht deed dezelfde zender toch al mededelingen dat er nu meer gaande was. Het traditionele bericht dat de Prinses aan de achterzijde het paleis voor een autotocht verlaten had, was uitgebleven, dus een nietszeggend en toch veelzeggend nieuws.

Maandagmorgen vroeg waren we dan ook al aan de Radio en daar hoorden we al van de Nirom de vaderlandse liederen met kort daarop het blijde bericht„ dat om 17.30 Javatijd aan de Gouverneur-Generaal was medegedeeld dat H.K.H. de Prinses voorspoedig bevallen was van een dochter. En kort daarop hoorden wij het Katholieke danklied het Te Deum vanuit de Kathedraal van Batavia.

Wie er nog niet van overtuigd was, zal dezer dagen wel tot die overtuiging gekomen zijn, dat het radiotoestel in onze moderne samenleving een onmisbaar artikel geworden is.

En wie zoals wij dezer dagen gebruik heeft kunnen maken van de nieuwste Philips, ons voor deze gelegenheid verschaft door Palais Royal, moet wel bizonder van de uitzendingen genoten hebben. De morgenzendingen althans op 16 M. want de avondzendingen voor de West op 31 M. waren door een fluittoon niet te horen.

Op Curaçao.

Even over half zeven brachten de kanonnen van het Waterfort en van H. Ms. Gelderland 't nieuws over Curaçao, voor degenen die althans nog niet uit de Radio het nieuws vernomen hadden. En kort daarop sloegen alle stoomfluiten en Sirenes los en vermengde zich dit geluid met de klokken der verschillende kerken.

Ook de Curom kwam open: waar de Hr. Molenkamp de mededeling deed, dat om 10 uur Hollandse tijd de blijde gebeurtenis had plaats gehad en die de verder met vrolijke muziek de hoorders bezig hield, en aankondigde dat om 8 uur Z. Exc. de Gouverneur in een plechtige proclamatie het blijde nieuws bekend zou maken.

Voor het Gouvernementsplein stond het tegen 8 uur vol met mensen, vanwaar op het speciale bordes, vergezeld van een kort, krachtig hartelijk woord de Gouverneur het volgende telegram aan het verzamelde volk meedeelde:

Volgens door geneesheren de Groot en de Jongh uitgegeven communiqué heeft geboorte Prinses plaats gevonden 9 uur 47 heden morgen.

Toestand moeder en kind zeer bevredigend.

Welter.

Deze mededeling werd met geweldige hoera's besloten, waarna de Gouverneur aan de herauten de oorkonden overhandigde, die daarop door de straten der stad rondtrokken.

Deze fleurige acht ruiters in keurige blauw-gele uniformen, bliezen met hun schetterende trompetten, de feeststemming wakker, zodat het al spoedig druk, zeer druk op straat was: hoewel de hoofdschotel van het feestprogram, niet in Januari 1938, zoals er buiten opstaat, maar in Februari, den volgenden dag, plaats zou hebben.

In Nederland.

We schakelden daarom onze radio over op Nederland, waar de Phohi, posten had te Soestdijk, Amsterdam en den Haag.

Als eerste op Soestdijk sprak de burgemeester van Baarn Jhr. van Renen 'n indrukwekkende schone rede, waarin de Burgemeester de aandacht vestigde op het belangrijke in deze geboorte, waarop wij ook in ons hoofdartikel gewezen hebben, dat hiermede de dynastie weer is vastgesteld, die 60 jaar lang in ons vorstenhuis heeft afgehangen van één persoon.

Met enige schone regels van een Baarns dichter, sloot deze burgemeester, wijzend op God, Wien wij voor alles, voor deze heugelijke gebeurtenis dankbaar moeten zijn.

In Amsterdam was de stemming echt Amsterdams: We hoorden daar 'n nieuw Nationaal gedicht zingen „De prinses die moet een broertje krijgen Hi-ha-ho."

De reporter maakte daar de opmerking, dat wij eigenlijk te voren hadden kunnen weten dat dit prinsesje vandaag had moeten geboren worden. Was de Koningin ook niet op de laatste dag van de maand geboren en Prinses Juliana eveneens.

Van uit de post den Haag sprak als eerste de burgemeester de Monchy, en ook daar was de feestvreugde uitbundig.

Eerlijk gezegd, hebben we wel met een zekere bewondering geluisterd naar deze reporters, vooral die te Soestdijk, die eigenlijk niet veel te vertellen had, daar alle rijverkeer langs het paleis was afgesloten en alle demonstratie aldaar verboden was, om de jonge moeder zoveel mogelijk rust te geven.

Alleen was er beweging door het aanbrengen van gelukwensen en bloemen, op deze nieuwe luisterijke Oranjedag al was deze dan niet beschenen door het traditionele Oranjezonnetje. Want het was in Nederland druilerig, hoewel toch zacht weer.

Toch hebben deze reporters er iets van weten te maken en deed deze phohi-reportage heel wat prettiger aan als b.v. bij het huwelijksfeest van de Prinses.

Maandagavond laaide de feeststemming weer op, door de sierlijke verlichting vooral in de omtrek van de haven. Gas Maatschappij, Brug, Hollandsche Bank en H. Ms. Gelderland waren schitterend geïllumineerd. Maar het hoofdstuk in de ventering vormde wel het Gouvernementshuis, wat in een bos leek te staan van bomen met Oranjeappelen. Op de hoek van het fort Amsterdam aan de Breedestraat brandde het vreugdevuur.

Over heel deze sprookjesstad wierp H. Ms. Gelderland zijn zoeklichten en het vertrek van een helverlichte Grace iLiner verhoogde nog wel de indruk.

Zoals gewoonlijk vond de Muzikale rondgang met taptoe veel belangstelling.

Curaçao als het meest Westelijk liggende gebiedsdeel, kon daarom ook het langst profiteren van de feestvreugde. Werd in Indië het bericht der blijde gebeurtenis bekend op het einde van de eerste dag, Curaçao vernam dit bericht vóór het morgenkrieken van de eerste dag en kon (of moest) dus een volle dag langer feest vieren.

De hoofdschotel van het feestprogramma was dan ook de dag van Dinsdag, een dag met een indeling overeenkomstig als iedere Nationale feestdag.

Met de kinderaubade viel het op dat er minder kinderen waren als anders, hetgeen begrijpelijk is, daar het blijde bericht Maandagmorgen voor schooltijd bekend werd en de kinderen dus te voren niet meer van hun aantreden op Dinsdagmorgen konden verwittigd worden.

Rede Minister Colijn.

Als een der hoofdmomenten in de feestviering van deze dag, mogen we zeker noemen de radiorede van onzen Minister-president Colijn.

Minister Colijn begon met te wijzen op de feestviering bij de geboorte van vorstenkinderen in andere landen. Wat we daar missen dat is de stemming die momenteel hier in Nederland heerst. En deze tot spanning gestegen belangstelling moet dan ook een andere bijzondere oorzaak hebben. En die bijzondere oorzaak is de bijzondere band welke Nederland met Oranje verbindt. Nederland en Oranje zijn samengegroeid tot één wortel.

Langen tijd bestond er de vrees dat deze band wel eens zou kunnen verbroken worden, toen tot 1909 onze Koningin de enige telg was van het oude Oranjehuis. Wel kwam er door de geboorte van prinses Juliana nieuwe hoop en verwachting; maar tot nu was al die hoop en verwachting gevestigd op een tweetal sterfelijke mensen. Nu is deze vrees geheel weggevallen en hier ging ook Minister Colijn verder in op de betekenis van deze geboorte zoals wij die in ons hoofdartikel hebben uiteengezet.

Allen, zo ging de Minister verder, gevoelen zich thans als leden van een gezin, van welke stand ze ook zijn, en al drukken ze hun blijdschap op verschillende wijzen uit. En de grote betekenis van deze rede is niet of ik goed gesproken heb of niet, maar dat we allen enkele ogenblikken samen hebben nagedacht over de grote betekenis van deze gebeurtenis.

In veel is ons volk verdeeld en daarom moeten we waarderen de ogenblikken als deze waarin we het allen eens zijn.

Ik sluit met de bede dat God alde volle feestvreugde met U deel.

Ik sluit met de bede dat God almachtige zegen moge rusten op ons koninklijk huis en op het aan dat huis verknochte volk van Nederland.

Prinses Beatrix Wilhelmina Armgard.

Op het paleis Soestdijk heeft de aangifte plaats gehad van het nieuwe prinsesje door Prins Bernard. Daarbij waren tegenwoordig de burgemeester van Baarn Jhr. van Reenen en de Minister president Colijn. Nadat de Prins eerst de heren had begroet ging hij weg om later weer terug te komen met het prinsesje in zijn armen dat heel stil de plechtigheid bijwoonde. Het bleek hierbij dat de nieuwe prinses de namen had van Beatrix Wilhelmina Armgard. De twee laatste namen zijn respectievelijk van de moeders van de prinses en de prins. De eerste naam staat in geen verband met het vorstenhuis. De naam van de nieuwe prinses zal zijn prinses Beatrix.

Toen Prins Bernhard met het prinsesje weer de zaal verliet, deed Minister Colijn de deur open, met de woorden „ik mag de eerste zijn om voor het prinsesje de deur te openen."

De eerste foto van het prinsesje zal door Prins Bernhard worden gemaakt en in alle bladen worden gepubliceerd.

Ook vanuit Rotterdam, Haarlem en Utrecht werden door de Phohi in de volgende dagen reportages gegeven, zodat we door de radio een goed overzicht hebben kunnen krijgen van de uitbundige feestviering in Nederland en de redevoeringen door verschillende autoriteiten uitgesproken. Ook werd door de verschillende zenders uitzending gedaan van de plechtige zitting van de Eerste Kamer der Staten Generaal, waarin Minister Colijn het woord voerde.

Op Curaçao.

Het is ondoenlijk een verslag te geven van de volksfeesten die in de stad en buitendistricten hebben plaats gehad en over het algemeen met groot succes zijn verlopen.

Maken we nog melding van de kerkdiensten waarbij de verschillende autoriteiten aanwezig waren. In de Kathedraal leidde Z. H. Excellentie Mgr. P. I. Verriet het pontificale Te Deum met een korte maar schoone rede in.

Gisterenmorgen vond het defilé plaats, iets nieuws in onze Curaçaose feestviering, en door de grote opkomst is dit zeer zeker uitstekend geslaagd. Dit defilé met zijn 95 verenigingen is zeker een der meest geslaagde nummers geweest van het feestprogram. Ietwat meer kleurrijke groepen een volgende keer en de keurige pas der gymnasten zal het geheel een betere indruk geven.

Bijzonder vermeldenswaard waren de groepen Jonge Wacht, politiekinderen, Surinamers; de gymnastiekclub van de Isla en de afdeling van het Rode Kruis.

Een geweldige mensenmassa sloeg het defilé gaande.

Zou het wellicht ook niet beter zijn, wanneer men een volgende keer dit defilé in de namiddag deed plaats hebben.

Een schitterend vuurwerk sloot Woensdagavond het grote feest.

Zo althans zouden we gaarne het slot van deze feestdagen beschreven hebben.

Maar het vuurwerk van gisterenavond is een grote desillusie geweest. Het was een saaie vertoning van enkele molens en een paar watervallen met tussenpauzen of het nog gemaakt moest worden. En een vol uur hebben de mensen zo gestaan met dreinende kinderen, toen het bij grote drommen al de Breedestraat inliep; zonder dat ze nog een „groot stuk" gezien hadden.

„Masja laf." De organisatie van dit vuurwerk is een grote fout geweest, omdat de organisators ervan er niet aan gedacht hebben dat het grote publiek, daarbij niet in een luie gemakkelijke stoel zit achter een splitje of iets dergelijks, maar langs Handelskade en op Brionplein staat, met kinderen veelal, en dan is een anderhalf uur waarin meer gewacht als gezien wordt veel en veel te lang.

We hopen dat het vuurwerk in het belang van het staande publiek, weer in het vervolg zal afgeschoten worden op de oude vlotte methode van vroeger.

Overigens, kunnen we zeggen, is de geboorte van Prinses Beatrice een feest geweest, wat in alle opzichten uitstekend geslaagd mag heten, en waarvoor na het grote enthousiasme van de bevolking alle dank gegeven mag worden aan de goede regeling der feestcommissie.

Helaas konden ook deze dagen niet verlopen zonder ongelukken. Reeds de eerste morgen van de feestdagen werden er drie gewonden het hospitaal binnengebracht, tengevolge van een auto ongeluk. Diezelfde middag werd bij een auto-ongeluk een man ernstig aan het oog gewond.

Dinsdagmiddag werd in de omgeving van Montagne een $1\frac{1}{2}$ jarig kindje overreden en dood weggedragen.



CURACAO.

DE GOUVERNEMENTSMIDDELEN OVER 1937.

Verschenen is thans de Staat van de middelen over de maand December en daarmee het eindcijfer over alle inkomsten over 1937.

December schoot nog over 1/12 der raming heen, al kwam dan in de afgelopen maand ruim een ton minder binnen als in Decemb. 1936. Toen was het f 768.843 wat aan belastingen werd opgebracht, terwijl December 1937 opbracht f 633.467 en de raming was f 508.533.

Voor de overige middelen waren deze cijfers respectievelijk f 287.727 f 296.096 en f 242.235.

Met deze cijfers hebben we over 1937 het volgende totaalcijfer bereikt aan inkomsten.

f9.679.431: dit is ruim 4 ton meer als in 1936 toen dit cijfer f 9.276.705 bedroeg., terwijl de raming is geweest f 9.009.220. We hebben dus boven de raming nog een zoet winstje gemaakt van 670 duizend gulden.

Of winst maken en beogen hier hetzelfde is, zoals deze term in de belastingverordening wordt uitgelegd, mogen Juristen nu eens gaan uitzoeken.

Het leeuwenaandeel van de Gouvernementsmiddelen komt uit de belastingen. Deze bedroegen f 6.184.747 in 1937 tegen f 5.780.956 in 1936.

Merkwaardig is wel dat de f 2.070.064 aan invoerrecht in 1937 niet zo veel verschilde aan de f 2.070.448 van 1936.

Opvallend is nog wel, dat ofschoon over enkele maanden althans, de belasting op accijns minder was: deze belasting in 1937 nog van f 873.158 is opgelopen tot f 946.090.

De inkomsten van onderscheiden aard verschilden in 1937 (f 3.494.684) niet zoveel van die van 1936 (f 3.495.749).

Waaruit dus blijkt dat de meerdere inkomsten hoofdzakelijk uit de belastingen gekomen zijn.

De schoolgelden liepen op van f 98.186 tot f 112.322.

De post van f 189.008 tot f 267.966: gedeeltelijk zal dit zijn doordat men meer verzendt per luchtpost, gedeeltelijk ook door toename.

Ondanks de vermindering van loodsgelden over enkele maanden althans is nog deze post toegenomen van f 869.392 tot f 919.902.

daalden van f 30.637 tot f 1.685.

De inkomsten van de Curaçaose Bank

WORDT HET IN MARACAIBO GEVAARLIJK.

Na de aanval van onlangs door enkele Venezolanen op enkele scheepsofficieren van de C.S.M., waarbij een kapitein de dood vond, lezen we thans in de Maracaibo Herald van 12 Januari van twee nieuwe aanvallen, een op de machinist van de Texas Company Emil Hillmann en een op de pier master van de C.P.C. te San Lorenzo Adalbert Wetzel.

DE HAVEN VAN MARACAIBO.

Uit de Maracaibo Herald vernemen we, dat de haven van Maracaibo over het jaar 1937 opbracht: Bs 44.888.302.20 d.i. een toename op 1936 van meer als 17 millioen Bs.

NOGMAALS ZONDAGRUST.

Onlans schreven we een artikel in dit blad naar aanleiding van de vraag van sommige kamerleden om een nieuwe Zondagswet, er op wijzend, dat een eventuele wet misschien punten kon bieden, die wij hier op Curaçao geschikt zouden kunnen overnemen.

Inmiddels was de Zondagsrust onderwerp van artikelen in de Curaçaose Volkskrant van 10 en 20 Januari. j.l. en in de Amigoe van 19 Jan. j.l. uit welk laatste artikel wij de volgende woorden nog eens onderstrepen: dat als hier een betere Zondagswetgeving bestond de touristenboten maatschappijen Curaçao wel op 'n andere dag als Zondag zouden aandoen.

In Holland blijft het verlangen naar betere Zondagsrust-verzekering groeien. St. Nicolaas viel dit jaar op een Zondag, welnu de Winkelsluitingswet 1930 verbiedt het openen van winkels op Zondag. Er kwam echter een verzoek binnen, de wet voor deze St. Nicolaasdag 1937 buiten werking te stellen. Een storm van protest brak los en de Minister beschikte dan ook afwijzend. Dat was de St. Nicolaasdag.

Toen kwam Kerstmis, 1ste Kerstdag viel niet op een Zondag, met de bestaande Winkelsluitingswet die alleen sluiting op Zondag gebiedt zou men dus kunnen openen op die dag. Dat was iets vreemds, men zag een lacune in de wet.

In Enschedé loste men dit al even op door een gemeenteraadsverordening; katholieke en ook socialisten geboden daar: sluiting der winkels op 1ste Kerstdag. De zaak kwam bij den Minister. De heer Stempel vroeg den minister of ook hij: de mogelijkheid om op eerste Kerstdag te openen, zag als een lacune in de Winkelsluitingswet. De vraag zal gesteld zijn om een bevestigend antwoord te krijgen. Maar dan is het antwoord teleurstellend. De minister zag geen lacune.

„Deze wet stelt zich ten doel de winkeliers per week een rustdag te verschaffen, waarvoor men de Zondag koos, de wet poogt niet de Zondagsheiliging te bevorderen in welk geval ook een regeling ten aanzien van de Christelijke feestdagen op haar plaats zou zijn." „De Opmars" propagandablad der R.K. Staatspartij merkt heel juist op „Men kan de zaak ook zo bekijken: Zondagsheiliging is het doel van geen enkele wet: bevordering der Zondagsrust is echter wel degelijk een der doeleinden der Winkelsluitingswet." Gelijk ook wij schreven „de staat moet de viering mogelijk maken door de rust te verzekeren." Het verlangen in Holland is te krachtig, dan dat niet een positief resultaat zou worden bereikt. Wat Curaçao betreft, we brengen nog eens de woorden van Mgr. Vuylsteke z.g. in herinnering, die in zijn brief van 2 Feb. 1930 zeide, dat pas door wettelijke regeling iets bereikt kon worden op Curaçao in zake Zondagsrust.

De sterke drang in Holland, zal hier op Curaçao ook zeker haar weerslag hebben.

P. BRUNO PAUWELS S.J. MISSIONARIS OP CURAÇAO 1716 — 1726.

P. Bruno Pauwels is een der paters Jezuiten die hier op Curaçao werkten van 1704 — 1741. Hun levens staan beschreven in de 38ste Jaarg. van het tijdschrift Studiën: p. W. van Nieuwenhoff „Gepriviligiëerde Priesters op Curaçao 1704 — 1741." Intussen zijn we wat het leven van Pater Pauwels betreft verrijkt met nieuwe gegevens n.l. uit het protestants archief van Amsterdam, zie het betreffende artikel van Prof. Knappert in het Jubileumboek Curaçao — Holland 1634—1934.

We geven hier nu het leven van Pater Pauwels zo we het nu kennen, ook gebruikend de gegevens die Hamelberg ons schenkt in zijn „De Nederlanders op de West-Indische Eilanden." We zullen zien hoe een geschil met den gouverneur, het werk der Paters Jezuiten ernstig gevaar heeft gebracht. De achtergrond van het geval is zeer merkwaardig.

P. Bruno Pauwels werd geboren te Groningen 14 Febr. 1863, studeerde te Mechelen, werd opgenomen in de orde van de Hl. Ignatius. Voordat hij 14 Febr. 1716 naar Curaçao werd gezonden, had hij 5 jaar de fraaie letteren onderwezen.

Op Curaçao aangekomen moest hij reeds zijn enigste medebroeder hier, pater Picquerie begraven. Hij stond nu alleen. Het was een tijd ook van jarenlange droogte op Curaçao. Het werd p. Pauwels zo moeilijk, dat hij naar de overste der orde in Rome schreef: „'t Leven is hier niet vol te houden op den duur. Komt er in deze toestand geen verandering, dan zal ik me genoodzaakt zien naar Holland terug te keren." De generaal, overste der orde, gelastte de Hollandse paters een onderzoek in te stellen of die toestand op Curaçao zo vreselijk moeilijk was. Het slot van de zaak is dat Pater Pauwels werd gezegd maar op Curaçao te blijven. Men zal hem wellicht financieel geholpen hebben, of althans hulp in het vooruitzicht hebben gesteld.

In deze tijd had de dominé Theodorus van Combron ook met moeilijkheden te kampen: een zekere luitenant Veltman vindt dat de stoel van zijn vrouw op de tocht staat, de koster moet de ramen sluiten. De gouverneur, hoofd der protestantse gemeente geeft dit Salomons oordeel: de stoel wordt verplaatst, maar de koster behoudt 't recht tot 't openen der ramen. Bovendien had de dominé nog geschil met de schoonmoeder van luitenant Veltman. Bij deze luitenant Veltman nu, kwam pater Pauwels, die dikwijls preekte in particuliere huizen, dikwijls op bezoek. Zou die vriendschap met pater Pauwels de grond zijn van die „geweldige ruzies?" Nog een andere persoon, het zal nog blijken, wordt verdacht van Roomse sympathieën, de kapitein luitenant Winklaar.

Heel dit verloop van zaken in de protestantse gemeente hier is letterlijk gerapporteerd aan de classis Amsterdam. Amsterdam antwoordde hoe te handelen inzake de geschillen, „terwijl van de nieuwe gouverneur maatregelen tegen den Jezuït pater Bruno Pauwels gehoopt worden." Is die hoop in vervulling gegaan?

De nieuwe gouverneur is Mr. Jan van Beuningen, geïnstalleerd 9 Juli 1720; welnu, reeds in zijn eerste brief aan de bewindhebberen der West-Indische Compagnie (7 Aug. 1720), spreekt hij over pater Bruno Pauwels „die er in was geslaagd om in weynig tijt, dat hij op Curaçao was, zig alle meester te zien van huys en haave en veele, die in onze kerk quaamen, onder zijn disqipline te brengen." Het doet al vreemd aan dat de gouverneur reeds wegens „seditieus" optreden kap. luitenant Winklaar en luit. Veltman provisioneel ontsloeg. We houden ons aan de conclusie van Prof. Knappert „de slechte verhouding tussen den gouverneur (directeur) en Winklaar en Veltman kan wel samenhangen met ware of vermeende sympathieën van hun kant voor de katholieken." In zijn brief aan de bewindhebberen vraagt nu de gouverneur of het niet raadzaam is, die pater van het eiland te verwijderen. Het antwoord kwam 20 Nov., intussen was van Beuningen reeds gestorven (18 Sept) en luidt aldus: de gouverneur moet het eiland aan den Pater Jezuit ontzeggen, aldus schrijven de bewindhebberen der West-Indische Compagnie, hij moet er voor zorgen bovendien „dat diergelijke schadelijke personen van het eiland worden geweerd." Curaçao zou dus geen Paters Jezuiten meer bezitten? Het bleef een dode letter, Pater Pauwels bleef op het eiland, 10 Juli 1721 moet hij nog wel onder solemnele ede een verklaring afleggen over het al of niet katholiek zijn van Winklaar. Men zou denken: er was nog geen nieuwe gouverneur, daarom werd P. Pauwels niet uitgezet. Toch niet, ook als de nieuwe gouverneur komt J. N. du Fay (21 Dec. 1721) blijft hij. Er waren veel buitenlandse kooplieden op Curaçao en om hen terwille te zijn ging men tegen dit hoog bevel van de West-Indische Compagnie in?

In de tijd dat Pater Pauwels hier werkte kwam hier ook een Augustijn, pater Caysedo, die hier werkte en stierf in 1638, we weten nog weinig van hem.

In de rekeningen van Pater Pauwels komt ook voor: kostgeld voor „'n Franse Pater," wie of dat mag zijn, een voorbijreizend priester, wellicht? Opvallend is dat er ook een rekening is voor een bark naar Martinique, was dat voor die Franse Pater? De man is dan wel keurig behandeld door Pater Pauwels.

Tien jaren werkte P. Pauwels hier, hij was lang ziek, zijn doktersrekening loopt van 26 Febr. 1726 tot 18 Juni van dat jaar, zijn sterfdag. Over zijn werk zijn we verder niet ingelicht, een doopboek van hem kennen we niet.

Gemakkelijk is zijn werk op Curaçao niet geweest. Hij moet geleden hebben.

TOURISTENSCHEPEN.

Vrijdag a.s. wordt hier verwacht het S.S. Georgic.

a.s. Zaterdag kunnen we hier verwachten het touristenschip „Kungsholm."

BENOEMINGEN.

Door Z. H. Exc. Mgr. P. I. Verriet is benoemd tot pastoor te Soto de Zeer Eerw. Pater B. Boradori, tot kapelaan te Pietermaai de WelEerw. Pater P. Folmering en tot rector bij de Fraters de WelEerw. Pater M. Lamers.

DE PORTUGEZEN.

Zondag ll. kwam hier voor een kort bezoek met het touristenschip Gen. von Steuben Padre Jorge, pastoor te Funchal, Madeira. Dat was voor onze Portugezen een groot feest en zij hebben hun pastoor een grootse en indrukwekkende ontvangst bereid, waarbij hun muziekcorps een voorname rol speelde. Padre Jorge las voor hen de H. Mis in de kerk op Groot Kwartier, waar onder de predicatie talrijke onzer Portugezen van aandoening zaten te schreien.

In de H. Mis was ook de consul de Heer M. S. L. Maduro aanwezig, die later ook de pastoor met zijn gezelschap aan zijn huis ontving.

Padre Jorge had ook een onderhoud met Mgr. Verriet.

We hopen dat dit onderhoud heeft mogen voeren tot de komst van een vaste Portugese geestelijke voor deze 1200 mannen, waarbij, naar we vernamen nog een duizend meer zullen komen.

Voor deze mensen wordt wat huisvesting enz. betreft zeer goed gezorgd: maar deze mensen zijn voor het grote deel gehuwden, die hier buiten gezinsverband moeten leven en die op Madeira in een zeer goed godsdienstig leven hun troost, kracht en opbeuring vonden. Hier leven deze mensen op godsdienstig gebied, zo goed als verwaarloosd, zeker zonder een levend degelijk contact met een geestelijke, zodat langzamerhand hun godsdienstig leven moet gaan verflauwen wordt daarin niet spoedig en op afdoende wijze voorzien.



ADAMSON IS HULPVAARDIG.



WONDER IN HET VATICAAN.

Te Parijs is een boekje verschenen onder bovenstaande titel, van de hand van Geo Londen en Charles Pichon.

Het wonder is het weder herleven van den Paus. „La résurrection du saint-Père".

Het is een bijzonder boeiend geschreven boekje over de ziekte en het weder opleven van Paus Pius XI, met een indrukwekkend woord over het lijden in eenzaamheid — waaruit de voor de Duitse Kerkvervolgers zo geweldige encycliek „mit brennender Sorge" is gegroeid in de lange nachten van grote smarten, lichamelijke en geestelijke, over het lijden van zijn Duitse kinderen.

De Paus waarvan ieder verwachtte dat hij sterven ging en die op Paasdag boven van de basiliek van Sint Pieter de zegen Urbi et Orbi, aan de stad en gehee lde wereld geeft.

Lijkt het niet een wonder?

Men sprak reeds over een nieuw conclaaf en ook werden reeds de namen van de mogelijke opvolgers genoemd.

Maar over de gehele wereld werd gebeden en... uit Engeland kreeg de Paus een briefkaart met kinderhand geschreven en als adres: „Mijnheer den Heiligen Vader, Paus."

Zonder verdere aanduiding van plaats. Natuurlijk kwam de kaart terecht en wat las de Paus er op?

Niets dan deze woorden van een klein meisje: „Ik ben er zeker van dat u zeer spoedig zult genezen, want ik heb het de goede God gevraagd."

De Paus zond zijn zegen aan het kind — en hij zelf genas.

Men moet het boekje lezen om een indruk te krijgen van de geestelijke grootheid en de wilskracht van een tachtigjarige zieke, die al worsteende — de rozenkrans om de pols gewonden — in de eenzaamheid van de nacht encyclieken samenstellende, de wereld beheerst.

Een glimp van de oplossing van het raadsel geven de schrijvers, waar zij verhalen hoe in 1913, toen de Paus Pius X zich vermoeid gevoelend aan den toenmaligen mgr. Ratti bij hem op bezoek en die hem spoedig herstel met een nog lang leven toewenste, antwoordde:

— Neen, zo moet men niet voor den Paus bidden. Men moet bidden dat hij leve in al zijn kracht en zo dat hij de Kerk goed kan dienen en dat hij dan spoedig door God worde opgeroepen.

Hier zien de schrijvers een verklaring van het rusteloze werken van Pius XI, die, door zijn ziekte heen en er met meer dan gewone energie tegen strijdend, daden stellen blijft waarover de wereld verbaasd staat.

MODE-VROUWTJE.

Waarde vriend.

Je durft nog al wat vragen... dat postschriptum van je brief... „Of ik gelukkig ben in het huwelijksbootje"...?

Met het onnozelste gezicht van de wereld stel je me daar een vraag... die...

Enfin... als oud, trouw vriend zal ik je alles eerlijk-weg vertellen...

Of ik gelukkig ben...?...Duizend keer „ja"... maar... toch ook...allons... „neen"...

Een hele lap hemels-blauw, hoor... alleen maar zo'n paar... wolkjes"... was ik er maar zeker van dat het geen „wolken" werden...

Denk eens terug aan de avond vóór mijn huwelijks-aanzoek, toen ik ten uwent, in 'n hoekje van je kantoor, 't potlood in de hand, mijn klein budget opmaakte.

300 franc huishoudgeld per maand, dat is 3.600 fr. per jaar.

1200 fr. huur... Wel veel geld!... Maar, enfin, over zo'n uitgave mag je niet klagen, vooral in Parijs niet...

Om een beetje ruimte, lucht en licht te hebben in ene nette buurt, gaat het al niet voor minder... Dat zou bij elkaar maar..."

4800 fr. zijn aan uitgaven.

Ik verdien 500 fr. De bruidschat van mijn vrouw is 50.000 fr; dat levert 1800 frs rente op. Alles en alles samen genomen zou dat een budget geven van 6800 fr.

Ik had dus royaal-weg op gerekend op een goeie 1000 frs voor mijn persoonlijk gebruik, en ik dacht dat het zo heel wijs berekend was...

Kun je net denken!

Ik heb me een vrouw in mijn leven gehaald en ik sta er vandaag als bedremmeld van te kijken, wat die me kost!...

Begrijp me s.v.p. goed...

Veronderstel ze wordt ziek... 1000 fr. voor een operatie, misschien wel 2000...

Op een goeie keer krijgt ze een weetje... een heel mooie ameublement... een klein buitentje... een aardig toiletje...

Je begrijpt ik zou zeggen: „Vooruit Een vrouw mag wel een beetje worden verwend. Daar heeft ze recht op.

Nu weet je, dat ik alles behalve gierig ben en dat ik razend veel van mijn vrouwtje houd.

Maar wat me de schrik op het lijf jaagt, dat is... ik raak er zachtjes aan onder... bijna geregeld... m.a.w. mijn vrouw lijmt me met het kalmste gezicht van de wereld,... zo methodisch als je het maar uit kunt denken, dwingt ze mij met haar lachende ogen, om het altijd met haar eens te zijn tot in de verste toekomst,... en daar ligt nu de schoonste van al mijn dromen in gruizelementen... dat eens de dag zou opgaan waarop ik tenminste zoveel onafhankelijkheid zou mogen genieten als... 'n aardappel...

Tegen daden heb 'k niet zozeer te vechten...

Ik heb te vechten tegen 'n geestestoestand, dien 'k zelf heb helpen worden, die veroorzaakt is door al die lieve vriendinnetjes, modebladen en uitwendige nuffigheid.

Pas getrouwd, krijg je 't niet in je hoofd om te protesteren... je leek wel 'n onverdragelijk tyran... Drommels... ik zeg je... dat weten ze verbazend goed, die kleine heksen...!

Later... hemeltje, ja later... dan is 't te laat... „te laat komt artsenij wanneer door 't lang verloop de kwaal verergerd is" zei de oude Ovidius, die driemaal getrouwd is geweest, de stumperd!...

M'n vrouw kon kiezen tussen twee wegen:

Zich netjes kleden — dáár sta ik bepaald op — maar tevens eenvoudig... zelf haar blouses maken... haar chemisetjes en weet ik wat... dan van tijd tot tijd voor een dagje de linnennaaister laten komen... al kost dat ook 5 frcs per dag... Enfin, dan zat ze gebleven, zó als toen 'k haar leerde kennen, zó als toen 'k op haar verliefd werd, in één woord, dan was ze gebleven, wat ze was, toen 'k mijn keuze liet vallen op haar, toen 'k haar verkoor boven...

Maar niets van dat al!... ze is den vreselijken weg der modemaaksters ingeslagen!—

Deze winter droeg ze zo'n idioot-grote hoed en heeft zich waarachtig de voeten laten vastbinden om ze to leren lopen in 'n rok van 1.25 meter omtrek...

Soms als ik haar 's avonds van de visites thuis zag komen kreeg ik 'n indruk als van zo'n grote, wijd geopende familieparaplu, zo'n „besteedster" maar dan 'n levende...

En dan zei 'k haar.

— Och, liefste— als je toch eens wist hoe veel liever ik je anders zag!

— Maar, dat is mode!...

— Mode... wat noem je mode...?

— Wat ik mode noem...? Daar sta 'k van te kijken... Dat is me nu ook 'n vraag... mode... dat is de dracht van 't jaar, de gewone dracht...!

— Nou, maar toen 'k zo even van 't kantoor kwam heb ik 'n „costume tailleur" gezien, zo apart...

— Och, hemeltje tailleur!... Bovendien al mijn vrienden kleden zich juist als ik.

— Neen, nietwaar... niet alle... En vervolgens, ik... mag toch zeker veronderstellen, dat je in je kleding ook een beetje rekening houdt met... mijn persoontje...

— ....

— O, hoe stond je me aan, hoe lief was je me vroeger, met 'n japon... zo helemaal niet opvallerig... helemaal niet opzichtig..., zeker niet meer dan 't groene kelkje, waar de bloemkroon uitschiet...

Hé, denkt toch eens aan dat heel eenvoudige costuum... 't was in de winter 1907... zó stal je mijn hart... dat beeld zal 'k altijd bewaren... hier... hier... onuitwisbaar diep...

— Maar, manlief — je moet toch niet vergeten, dat ik voor onze tijd... uiterst........... uiterst eenvoudig ben in mijn kleding... vergeleken bij...

— Bij wie...? Vooruit... spreek op... Vergeleken bij wie...? Praat me niet van onze tijd... je doet me pijn... men zou zeggen dat je voor een of ander modemagazijn als een reclame-dame door de stad wandelt.

— Een reclame-dame!...

— Ja, een reclame-dame... en wat 't ergste van alles nog is... die er nog voor betaalt, om 't te zijn...

— Wat betalen!... Wie betalen...! Ah! daar komt 't eindelijk, het grote woord...

— Als je mij zo belieft te verstaan... zeg ik niets meer.

En inderdaad ik zeg er ook niets meer van... maar peinzen doe 'k er des te meer over...

Ik denk er altijd aan, 't speelt me altijd door m'n hoofd... die modemaaksters zijn gladde lui!...

Ze stelen ons onze vrouwen, niet om er nu dan eens 'n duitje aan te verdienen, neen waarachtig, maar ze trekken er 'n lijfrente uit!...

Ze hebben met heel hun aanhang en al hun medeplichtigen voor de eenvouge burgerstand 'n mode weten te vinden, die komt en gaat... wisselt met de maand!... na ieder seizoen gewoon weg onbruikbaar... Ze hebben 'n linnen goedje de wereld in gestuurd, waarvan 't onderhoud je warempel ruïneert.. 't gewoonste chemisetje... zonder kant zelfs... kost me daar eventjes 1.50 fr., en om te bleken... Reken — dit als maatstaf — de rest zelf maar eens uit... en let er vooral op, dat de prijs van 't kant wassen eenvoudig door 't dolle heen is...

Zie dát is 't juist, wat me verontrust!... die geregeld iedere maand terugkerende onnodige uitgaven... in gesloten gelid vallen ze aan op mijn klein budget...

Ieder brengt er 't zijne toe bij... De verver zowel als die verschrikkelijke bleker, die alles, waar hij zijn vingers ook slechts naar uit steekt, bederft... Flanel wast men zo... kant zus en batist weer anders... En dat alles wordt extra berekend met 'n eigen verhoging... Ze heeft pelswerken — onvoorzichtig gegeven huwelijksgeschenken— die me aan onderhoud en jaarlijks aan te brengen veranderingen, hele maanden van nacht werk kosten — en was 't alleen voor nu — maar ze zullen 't me blijven kosten tot 't einde van m'n leven...

Ik zag je nog eens, want ik wil niet doorgaan voor 'n schraperige vrek —: als ik werkte voor m'n vrouwtje... o! met wat vreugde zou 'k het doen!...

Maar ik werk tot haar verderf... ik werk voor iets, dat haar vervormt tot een bespottelijke pop..., ik werk voor 'n modemaakster... die er haar genie op zet, om mijn beurs maar ader te laten met modellen, waar zo om tolt van 't lachen...

Gisteren was ik alleen in onze kamer... toen heb ik 't laatste snufje van 'n mantel staan te bekijken... 'n soort van zak.... tabaksbalengoed... bruin van kleur... zeker om de gelijkenis nog sprekender te maken... m'n vrouw ziet er uit als 'n mameluk van Kléber, als ze dat ding aan heeft... En toen dacht ik er op eens aan, hoe dat stuk mantel...

dat onding... zo overbodig... zo onpraktisch... de waarde representeert van 'n aardig reisje door Zwitserland... zo van 'n maand, of van 'n levensverzekeringspremie... ja van heel wat anders nog..., waar ik veel meer aan hecht...

Dat ik... omwille van zo'n onding van 'n mantel en zijns gelijke... misschien nooit 't geluk zal mogen smaken een kindje het mijne te noemen,... een kindje, waar heel mijn hart 't om uit schreeuwt... een kindje... de schrik van mijn vrouw... die nu al geen moeder meer zijn wil...

En 'k smeet 'm tegen de vloer... dat ellendig stuk mantel... en 'k heb er met mijn voeten op staan trappen... als of ie me 'n stuk had gestolen van mijn naam van de stamboom van mijn geslacht... 'n brokje toekomst van mijn dierbaar, dierbaar vaderland...

H. v. N.

Voor copie conform bevonden

Pierre l' Ermite



WINTER IN DE ALPEN. Omdat de winter dikwijls wispelturig is, hebben de sportlui vaak lange tijd gelegenheid om van de wintersport te genieten. Een charmant meisje, stralend van geluk en gezondheid terwijl zij omlaag glijdt op haar ski's langs de zon-beschenen hellingen in de Oostenrijkse Alpen.

BEZINNING.

Eén kwartier per dag.

Pater Rongen O.C.R. schrijft in het „Dagbl. van Noord-Brabant":

„Een dagelijkse geestelijke lezing van een kwartier kan zelfs bij de meest bezette dagtaak geen ernstig bezwaar zijn. Geschikte boeken zijn er genoeg. Als de modernen ons niet bevallen, hebben we nog altijd de Navolging en het Evangelie. In beide zullen we nooit uitgelezen komen.

Nu het tempo van het dagelijkse leven steeds sneller wordt, nu de tijd voorbij raast als een bliksemtrein, moeten wij meer dan vroeger een boekske met een boekske opzoeken om in deze razernij niet meegesleurd te worden. Onze ziel kan alleen gezond blijven, wanneer ze af en toe uitrusten kan, wanneer ze zich af en toe voeden kan met de gezonde kost van een geestelijk boek."

Behartigenswaardige woorden! zo voegt de Geld. hier aan toe.

Gij allen, die opgestuwd en voortgejaagd wordt door het jachtende leven, in steeds wilder vaart, probeert 't eens: zondert één kwartiertje per dag af voor een rustige geestelijke lezing. Leest in dat kwartiertje met aandacht een boek, dat uw gedachtenfeer hoger opheft, naar de dingen die van boven zijn: de Evangeliën, de Navolging, het leven van een heilige, waarvoor ge u interesseert: er zijn honderden boeken, die voor zulk een geestelijke lezing dienen kunnen.

Probeert 't eens. En zet door. Ge zult ondervinden, welk een onschatbare weldaad voor uw ziel zo'n kwartiertje geestelijke lezing is.

LOSSE GEDACHTEN.

De pantoffelheld.

Wat gebeurt er met mannen, die braaf zijn? Worden die beloond? Krijgen die een medaille van het Carnegiefonds? Worden ze geridderd met moed, beleid en trouw? Niets van dit alles. Zij krijgen de smadelijke naam van pantoffelheld!

Pantoffelhelden zijn de brave mannen bij uitstek. Zij dragen hun gehele salaris af aan hun vrouw. 's Avonds mogen zij nooit uit en de smaak van bier zijn zij ontwend. Ze dekken de tafel om het werk van hun vrouw te verlichten. Zij doen de vaat. Zij helpen mee aan de schoonmaak. Zij zijn een en al aanhankelijkheid en liggen, net als een poedel, aan de voeten van hun vrouw. En wat is de beloning? Aangezien men alles het beste kan illustreren met een voorbeeld, diene het volgende:

Man en vrouw zaten aan het ontbijt. Hij had de thee gezet en de boterhammen gesneden. Kort en goed, hij was het eerste opgestaan en had de ontbijttafel klaar gemaakt, omdat zijn vrouw het bed niet wilde uitkomen. Toen zij haar eerste kopje thee had uitgedronken en vervolgens met een knik naar de trekpot wees, wat de man begreep, zeide zij, als ware het haar gewoonte haar slaaf in vertrouwen te nemen bij hetgeen zij dacht:

— Ik heb vannacht een eigenaardige droom gehad.

— Zo? antwoordde hij schaapachtig, en wat droomde je dan lieveling?

— Ik droomde, dat ik aan het winkelen was. Ik kwam voorbij een Warenhuis en daar hing een bordje uit: Echtgenoten te koop! Ik ging eens naar binnen om te kijken en ik zag mooie exemplaren echtgenoten tegen duizend gulden per stuk à contant. Verder waren er nog exemplaren van zeven honderd vijftig gulden en zes honderd gulden. Maar beneden de vijf honderd gulden was het al niet veel zaaks meer.

— Zag je er ook, vroeg hij schuchter, die op mij geleken?

— Van jouw soort waren er dozijnen, in bundeltjes bij-een gebonden, net als asperges en ze werden verkocht tegen twee kwartjes per bos!

VERTREKDAGEN EN TARIEVEN DER LUCHTMAIL.

Maandag 8 a.m.		
Naar:	Aruba	*f* 0.10
	Maracaibo	0.10
	Coro	0.10
Dinsdag 8 a.m.		
Naar:	La Guaira	0.10
	Caracas	0.20
	Coro	0.20
	Maracaibo	0.10
	Colombia	0.30
	Canal Zone	0.25
	Panamá	0.25
	Costa Rica	0.30
	Nicaragua	0.40
	Br. Honduras	0.40
	Honduras	0.40
	San Salvador	0.40
	Guatemala	0.40
	Mexico	0.40
	Ecuador	0.25
	Peru	0.45
	Chile	0.40
	Bolivia	0.45
	Jamaica	0.35
	Cuba	0.40
	Bahamas	0.55
	United States	0.40
	Canad	0.45
	Holland	0.40
	Guanta	0.20
	Caripito	0.20
	Trinidad	0.25
	Aruba 1.30 p.m.	0.10
Woensdag 8 a.m.		
Naar:	Aruba	*f* 0.10
	Maracaibo	0.10
	Colombia	0.30
	Jamaica	0.35
	Cuma	0.40
	United States	0.0
	Holland -x-	0.40
	Coro	0.20
	La Guaira	0.10
	Guanta	0.20
	Caripito	0.20
	Trinidad	0.25
	[illegible]	[illegible]
	Suriname	0.30
	Brazil	0.50
	Uruguay	0.50
	Argentina	0.50
	-x- plus *f* 0.06 voor iedere 20 gram.	
Donderdag 1.30 p.m.		
Naar:	Aruba	*f* 0.10
Vrijdag 8 a.m.		
Naar:	Aruba	*f* 0.10
	Maracaibo	0.10
Zaterdag 8 a.m.		
Naar:	La Guaira	*f* 0.10
	Caracas	0.20
	Guanta	0.20
	Caripito	0.20
	Trinidad	0.25
	Puerto Rico	0.35
	Sto. Domingo	0.40
	Haiti	0.40
	Cuba	0.40
	United Staes	0.40
	Canada	0.45
	Holland -x-	0.40
	Suriname	[illegible]
	Brazil	0.50
	Uruguay	0.50
	Argentina	0.50
	-x- plus *f* 0.06 voor iedere 20 gram.	

Steunt het Apostolaat ter Zee.